Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Dondușeni, (judecător: Sobolschi T.)
dosarul nr.2ac-178/2026

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

DECIZIE

18 iunie 2026 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței Grosu Stanislav
Judecătorii: Țihonschi Alina și Sajin Mariana
Grefier: Dolghii Victoria

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de SRL „Eldj-Fruit" prin intermediul avocatului Brumă Sorin împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Eldj-Fruit" împotriva GT „Nastas Irina Valeriu" cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată și cererea reconvențională înaintată de GT „Nastas Irina Valeriu" împotriva SRL „Eldj-Fruit" cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La data de 28.10.2024, avocatul Sorin Bruma, acționând în interesele reclamantului SRL „ELDJ-FRUIT" a depus cerere de chemare în judecată împotriva GT „Nastas Irina Valeriu" cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, la data de 25.06.2024 „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. în calitate de vânzător a făcut ofertă „ELDJ-FRUIT" S.R.L. privind disponibilitatea de a vinde fructe proaspete (roada anului 2024)- cireşe şi caise. Tot la data de 25.06.2024 „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. a promis verbal (în cadrul discuţiilor cu reprezentantul companiei „ELDJ-FRUIT" S.R.L.) că în viitor urmează a fi încheiat un contract de vânzare-cumpărare dintre „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. - vânzător şi „ELDJ-FRUIT" S.R.L. - cumpărător şi că obiectul contractului o să aibă vânzarea-cumpărarea fructelor proaspete (roada anului 2024 - cireşe şi/sau caise) şi care o să conţină condiţii în ceea ce ţine de calitate, cantitate, preţ (condiţiile de achitare) ş.a.

Susține că, „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. a pus condiția ca din partea companiei „ELDJ-FRUIT" S.R.L. să fie efectuate plăţi către „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. şi doar după aceasta va fi încheiat contractul de vînzare-cumpărare.

Pe cale de consecință la data de 25.06.2024 (la data de 25.06.2024 a fost achitată suma de 172 000,00 lei şi suma de 10 000,00 lei) şi apoi la data de 10.07.2024 „ELDJ-FRUIT" S.R.L. a transferat (la data de 10.07.2024 a fost achitată suma de 150 000,00 lei) la contul bancar de decontare al „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. În total, suma transferurilor constituind 332 000,00 lei.

După efectuarea achitărilor menţionate, fără a încheia un contract de vânzare-cumpărare aşa cum a fost promis de vânzătorul – „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ., la data de 25.06.2024 către „ELDJ-FRUIT" S.R.L. a fost predată producţie agricolă /fructe cireşe din roada

anului 2024 în sumă de 182 000,00 lei (fapt confirmat prin factura fiscală seria EAP000491477 din 25.06.2024, iar apoi la data de 10.07.2024 vânzătorul „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" a mai transmis către „ELDJ-FRUIT" S.R.L. producţie agricolă - 4700 kg. de fructe (caise) în sumă totală de 47 000,00 lei (fapt confirmat prin factura fiscală seria nr. EAP000911922 din 10.07.2024), astfel încât vânzătorul să transmită fără contract „ELDJ-FRUIT" S.R.L producție agricolă în sumă totală de 229 000,00 lei.

După cum a fost menţionat, la data semnării cererii de chemare în judecată, atestă situaţia în care „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. şi „ELDJ-FRUIT" S.R.L. nu a fost încheiat/nu a fost semnat nici un contract de vânzare -cumpărare în formă scrisă în care să fie înserate aşa condiţii ca denumirea mărfii/produselor, condiţii în ceea ce ţine de calitatea, cantitatea, prețul, și altele.

Pe cale de consecinţă, la data semnării cererii se atestă situaţia în care la „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. se află din data de 10.07.2024 suma de 103 000,00 lei fără nici o justificare (deoarece la data de 10.07.2024 „ELDJ-FRUIT" S.R.L. a transferat la contul bancar de decontare a pârâtului (în baza ordinului de plată nr. 340 din 10.07.2024) suma de 150 000,00 lei).

Totodată, la data semnării cererii, atestă situaţia în care între „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. şi „ELDJ-FRUIT" S.R.L. nu este semnat nici un alt act juridic civil (înafară de factura fiscală seria EAP000491477 din 25.06.2024 şi factura fiscală seria nr. EAP000911922 din 10.07.2024) care să justifice aflarea începând cu data de 10.07.2024 la „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. a sumei în mărime de 103 000,00 lei (diferenţa din suma de 150 000,00 lei calculată după cum urmează 150 000,00 - 47 000,00 = 103 000,00 lei).

Menționează că, în condiţiile în care „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ nu a încheiat contractul de vânzare-cumpărare în formă scrisă cu „ELDJ-FRUIT" S.R.L. şi în condiţiile în care din data de 10.07.2024 şi pînă în prezent „ELDJ-FRUIT" S.R.L. nu a recepţionat careva bunuri de la „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi", G.Ţ, „ELDJFRUIT" S.R.L. este îndreptățită să ceară de la „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ achitarea înapoi a sumei de 103 000,00 lei, deoarece, conform datelor din contabilitatea „ELDJ-FRUIT" S.R.L. la data de 21.10.2024 datorează „ELDJ-FRUIT" S.R.L. suma de 103 000,00 lei (fapt confirmat prin actul de verificare la situaţia din 21.10.2024).

La data de 01.03.10.2024 avocatul „ELDJ-FRUIT" S.R.L., Sorin Brumă a expediat (prin email la adresa de Email: ira.nastas.2021 @mail.ru şi prin whatsApp la numărul de telefon +*****) în adresa „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ reclamaţie /notificare prin care informează despre situaţia creată şi solicită achitarea benevol a sumei de 103 000,00 lei (copia reclamației /notificare din 01.10.2024 şi a extrasului de pe email şi WhatsApp).

La reclamaţia /notificare semnată pârâtul a oferit răspuns prin WhatsApp de la numărul de telefon +***** fiind expediată o scrisoare din 04.10.2024 unde figurează ca reprezentant Serghei Moscalu în care se face referire la aceea că avocatul „ELDJ-FRUIT" S.R.L., Sorin BRUMĂ nu a prezentat împuternicirile sale.

La data de 04.10.2024, administratorul şi avocatul „ELDJ-FRUIT" S.R.L. semnează şi expediază prin intermediul Posta Moldovei email la adresa de Email: ***** şi prin WhatsApp la numărul de telefon +*****) în adresa pârâtului notificare/ reclamație repetată prin care informează despre situaţia creată prezintă toate actele care confirmă existența împuternicirilor al avocatului Sorin Brumă şi solicită achitarea benevol a sumei de 103 000,00 lei.

La data de 10.10.2024, avocatul „ELDJ-FRUIT" S.R.L., Sorin BRUMĂ recepţionează prin Poșta Moldovei notificare/răspuns din 04.10.2024 din partea „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ semnată de către Serghei Moscalu, prin care este solicitată de la „ELDJ-FRUIT"

S.R.L. achitarea în termen de 3 zile a sumei de 249 000,00 lei cu titlu de prejudiciu material, totodată fiind prezentate un șir de motive de fapt și de drept prin care ca și cum se justifică poziția expusă.

La data de 07.10.2024, „ELDJ-FRUIT" S.R.L., prin intermediul avocatului Sorin BRUMĂ expediază în adresa pârâtei răspuns/notificare din 07.10.2024 prin care informează despre lipsa temeiului legal pentru „ELDJ-FRUIT" S.R.L. de a achita „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ suma de 249 000,00 lei cu titlu de prejudiciu material; despre necesitatea restituirii prin transfer bancar la contul bancar de decontare al „ELDJ-FRUIT" S.R.L. a sumei de 103 000,00 lei inclusiv pe temeiurile îmbogățirii nejustificate realizate de „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. Corespunzător, prin neexecutarea obligațiilor asumate de către „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ (prin neachitarea sumei de 103 000,00 lei fără motive întemeiate, debitorul manifestă rea- credință și neglijență în raport cu „ELDJ-FRUIT" S.R.L.

Reclamantul a menționat incidența prevederilor alin. (1) al art. 861 din Codul Civil, rezultă că creditorul „ELDJ-FRUIT" S.R.L. este în drept de a pretinde de la debitor executarea obligației de a restitui suma de 103 000,00 lei oricând, adică începând cu 11.07.2024, deoarece, în lipsa unui contract și în lipsa predării bunurilor către „ELDJ-FRUIT" S.R.L. anume din 11.07.2024, suma datoriei este scadentă.

Prin cererea de concretizare depusă la 17.03.2025, „Eldj-Fruit" S.R.L. a solicitat de la debitorul „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. dobânda de întârziere în sumă de 3 697,84 lei calculată în baza art. 942 Cod civil pentru perioada 11.07.2024-23.10.2024. În total, la data de 23.10.2024, suma pretențiilor „Eldj-Fruit" S.R.L. faţă de „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi" G.Ţ. constituie 106 697,84 lei (103 000,00 lei +3 691,00 lei=106 697,84 lei).

Totodată a mai solicitat și încasarea de la pârâtă a taxei de stat și de timbru achitată la depunerea cererii în instanță și asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale pârâtei în limita sumei de 106 697,84 lei.

Ulterior, reclamanta SRL „ELDJ-FRUIT" a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor, potrivit cărei a solicitat încasarea sumei de 17 808,50 lei cu titlu cheltuieli de asistență juridică.

La data de 29.01.2025, reprezentantul pârâtei GŢ „Nastas Irina *****s.Codrenii Noi", avocatul Tudor Saftiuc, a înaintat cerere reconvențională cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul „ELDJ-FRUIT" SRL în beneficiul „Nastas Irina Valeriu" GŢ a sumei în mărime de 249 000,00 lei (două sute patruzeci şi nouă mii lei 00 bani), dintre care: - 130 000,00 (o sută treizeci mii) lei - constituie diferenţa dintre preţul de 18,50 lei per kg stabilit ca urmare a înţelegerii dintre reprezentanţii GŢ „Nastas Irina Valeriu" şi „ELDJFRUIT" SRL şi preţul de 12 lei per kg cu care „Vânzătorul" a fost nevoit să vândă marfa în cantitate de 20 000,00 kg;- 119 000,00 (o sută nouăsprezece mii 00 bani) lei -constituie valoarea mărfii neridicată de către „ELDJ-FRUIT" SRL de la depozitul GŢ „Nastas Irina Valeriu". Solicită încasarea taxei de stat în mărime de 8020 lei și taxei de timbru în mărime de 200,0 lei achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, pârâtul a indicat faptul că l-a data de 10.07.2024, ca urmare a înţelegerii verbale dintre reprezentanţii GŢ „Nastas Irina Valeriu" –în calitate de „Vânzător" şi „ELDJ-FRUIT" SRL în calitate de „Cumpărător", ultimul a transferat la contul „Vânzătorului", sub formă de avans, suma de 150 000,00 (o sută cincizeci mii) lei, ceea ce constituie o parte din contravaloarea mărfii (la caz - caise, roada anului 2024) ce urma a fi transmisă de către „Vânzător" - „Cumpărătorului' (cantitatea negociată constituind aproximativ 40 000,00 kg).

Astfel, potrivit înţelegerii dintre reprezentanţii GŢ „Nastas Irina Valeriu” şi „ELDJ-FRUIT” SRL, preţul unui kg de caise constituia 18,50 lei, cu excepţia primei partide preţul căreia a fost menţionată în factura fiscală mărime de 10 lei per kg, fiind exclus din preţ valoarea lăzilor.

Relevă că în aceiaşi zi, „Vânzătorul” a încărcat şi transmis „Cumpărătorului” cantitatea de 4770 kg, la preţul de 10,0 lei/kg, transportul fiind asigurat de către „Cumpărător”.

Cu regret, constată faptul că, în pofida nenumăratelor adresări din partea reprezentanţilor GŢ „Nastas Irina Valeriu”, „Cumpărătorul” nu şi-a mai onorat obligaţiunea cu privire la ridicarea mărfii achitate, limitându-se doar cu promisiunea că va ridica marfa şi că nu există nici un pericol de alteraţie, necătând la faptul că reprezentantul Cumpărătorului nu doar o dată a fost la depozitul Vânzătorului, personal văzând calitatea caiselor.

Reţine, că marfa, la caz caise, reprezintă un produs alterabil şi necesită o atenţie sporită şi condiţii speciale pentru menţinerea calităţii, condiţii de care „Vânzătorul” nu dispune, fapt bine cunoscut „Cumpărătorului”.

Din cauza că „Cumpărătorul” nu-şi onora obligaţiunile de a ridica marfa, precum şi din cauza necesităţilor de acoperire a unor obligaţii de plată faţă de instituţiile bancare, GŢ „Nastas Irina Valeriu” a înstrăinat o parte din marfa (circa 20 000,00 kg) către un alt „Cumpărător”, preţul de realizare constituind 12 lei per kg, circumstanţă comunicată preventiv reprezentanţilor „ELDJ-FRUIT” SRL, care la fel s-au limitat doar la asigurarea „Vânzătorului” precum că vor lua marfa. Urmează de reţinut faptul, că „Vânzătorul” a fost nevoit de a micşora preţul din simplu motiv că caisele începuse-ră sa piardă din calităţile sale cantitative şi calitative. Ca urmare, în depozitele „Vânzătorului” au rămas caise în cantitate de aproximativ 12 000,00 kg, caise care aşa şi nu au fost preluate de „ELDJ-FRUIT” SRL.

Drept urmare, la data de 31.08.2024, în adresa Cumpărătorului a fost expediată o Somaţie, prin care circumstanţele descrise supra au fost aduse la cunoştinţă, solcitându-se totodată repetat, ridicarea mărfii şi achitarea sumei restante.

La fel, a fost informat şi despre prejudiciul cauzat Vânzătorului ca urmare a neonorării de către cumpărător a obligaţiunilor asumate, prejudiciu evaluat la suma de 352 000,00 (trei sute cincizeci şi două mii) lei, dintre care:

- 130 000,00 (o sută treizeci mii) lei constituie diferenţa dintre preţul de 18,50 lei per kg stabilit ca urmare a înţelegerii dintre reprezentanţii GŢ „Nastas Irina Valeriu” şi „ELDJ-FRUIT” SRL şi preţul de12 lei per kg cu care „Vânzătorul” a fost nevoit să vândă marfa în cantitate de 20 000,00 kg;
- 222 000,00 (două sute douăzeci şi două mii) lei constituie valoarea mărfii neridicată de către cumpărător” şi care se află la depozitul „Vânzătorului”.

Ţinând cont că la contul „Vânzătorului” se află suma de 103 000,00 (o sută trei mii) lei din contul avansului achitat de către „Cumpărător” la data de 10.07.2024, concluzionează, că datoria „ELDJ-FRUIT” SRL faţă de GŢ „Nastas Irina Valeriu” constituie suma de 249 000,00 lei.

Potrivit Raportului de expertiză nr. 0486056 din 17.09.2024 întocmit de Camera de Comerţ şi Industrie, caisele, în cantitate de 12 000,00 kg, aflate la păstrare în depozitele GŢ „Nastas Irina Valeriu” –se află în stare de descompunere.

La data de 03.10.2024, în adresa GŢ „Nastas Irina Valeriu” a parvenit o Notificare din partea avocatului Brumă Sorin, care pretinde că este reprezentant al „ELDJ-FRUIT” SRL şi care solicită, în numele „ELDJ-FRUIT” SRL achitarea unei presupuse DATORII învinuind GŢ „Nastas Irina Valeriu” de îmbogățire nejustificată.

Drept răspuns, în adresa „ELDJ-FRUIT” SRL a fost expediată o somaţie repetată prin care GŢ „Nastas Irina Valeriu” a atenţionat încă o dată despre consecinţele neexecutării de către Cumpărător a obligaţiilor de ridicare şi achitare a mărfii.

Cu toate acestea, „ELDJ-FRUIT” SRL a înaintat totuşi o acţiune civilă împotriva lui „Nastas Irina Valeriu” GŢ privind încasarea datoriei.

În situaţia creată, ţinând cont de circumstanţele descrise, având la bază prevederile legislaţiei în vigoare a RM, consideră lipsită de careva temeiuri juridice solicitarea „ELDJ-FRUIT” SRL cu privire la achitarea datoriei, în situaţia în care însăşi Cumpărătorul nu şi-a onorat obligaţiunile de plată şi ridicare a mărfii contractate, cauzând astfel Reclamantului prejudicii considerabile.

În motivarea poziţiei sale, „ELDJ-FRUIT” SRL a invocat un şir de temeiuri de drept, care de fapt, prin conţinutul lor, contravin circumstanţelor de fapt ale pricinii, temeiuri care urmează a fi analizate şi apreciate separat unul de altul şi doar în raport cu circumstanţele cauzei.

Mai mult ca atât, consideră că însăşi reprezentanţii „ELDJ-FRUIT” SRL urmează să ţină cont de prevederile art. 775 Cod civil, iar pe lângă acesta, urmează de reţinut şi prevederile art. 901 alin. (1) lit. e) Cod civil din care rezultă că, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: e) să ceară plata de despăgubiri u prejudiciul suferit prin neexecutare şi prevederile art. 901 alin. (5) Cod civil din care rezultă că neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare cu întârziere a obligaţiei.

În acest sens, în situaţia în care, între Părţi au avut loc discuţii referitor la executarea contractului (chiar şi încheiat verbal), precum şi informarea în scris a Cumpărătorului despre circumstanţele descrise supra, nu înțelege care ar fi justificarea apreciată de „ELDJ-FRUIT” SRL pentru neonorarea obligațiunilor contractuale.

Astfel, prin înaintarea pretenţiilor sale, „ELDJ-FRUIT” SRL demonstrează lipsa bunei credinţe, ceea ce contravine normelor de drept prevăzute de art. art. 10, 11, 12, 13, 14 Cod Civil.

În temeiul celor expuse, consideră pe deplin întemeiată poziţia GŢ „Nastas Irina Valeriu” în raport cu pretenţiile „ELDJ-FRUIT” SRL, urmând ca cel din urmă, în termen de 3 zile calendaristice din data recepționării prezentei Notificări, să achite, prin efectuarea transferului la contul GŢ „Nastas Irina Valeriu” a sumei de 249 000,00 (două sute patruzeci şi nouă mii) lei, ceea ce constituie valoarea prejudiciului material cauzat de către „ELDJ-FRUIT” SRL ca urmare a neonorării obligaţiunilor contractuale.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025 acțiunea a fost respinsă, iar cererea reconvențională a fost admisă parțial:

- ✓ S-a încasat din contul SRL „Eldj-Fruit” în beneficiul GT „Nastas Irina Valeriu” suma de 41 000,00 lei cu titlu de datorie, suma de 1 689,96 lei, cu titlu de taxă de stat proporțional cererii admise, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii reconvenționale.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 05.11.2025 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată), SRL „Eldj-Fruit” prin intermediul avocatului Brumă Sorin a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată va fi admisă, iar cererea reconvențională respinsă.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

SRL „Eldj-Fruit” prin intermediul avocatului Brumă Sorin a depus cerere de apel la 05.11.2025, contestând hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni), dispozitivul căreia a fost pronunțat la 31.10.2025. Astfel, Colegiul atestă și constată că, apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, SRL „Eldj-Fruit” a reținut că nu este de acord cu Hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni, nr. 2c-22/2024 (nr. e. 2-24121791-28-2-28102024) din 31.10.2025, apreciind că aceasta este ilegală și neîntemeiată.

În susținerea cererii de apel, acesta invocă drept temei de casare dispozițiile art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă.

Apelantul susține că, potrivit principiilor procedurii civile, hotărârea judecătorească trebuie să respecte toate normele de drept, să fie clară, inteligibilă pentru părțile implicate și să răspundă expres, complet și concret tuturor cererilor și obiecțiilor formulate de acestea. În opinia sa, hotărârea trebuie să întrunească exigențele de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, consecutivitate, logică, elocvență, oficialitate și pertinență.

Acesta consideră că hotărârea din 31.10.2025 nu respectă aceste cerințe, întrucât, deși este redactată pe 17 pagini, nu conține motivarea prin care să răspundă efectiv argumentelor sale.

În acest sens, apelantul susține că instanța nu a explicat de ce nu sunt întemeiate afirmațiile sale potrivit cărora:

- G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”, în calitate de vânzător, i-ar fi făcut doar o ofertă verbală privind disponibilitatea de a vinde în viitor caise din roada anului 2024;
- aceeași parte ar fi promis doar verbal că ulterior va fi încheiat un contract de vânzare-cumpărare în formă scrisă, în care urmau să fie stabilite condițiile esențiale privind calitatea, cantitatea, prețul, modalitatea de plată și celelalte clauze ale raportului contractual;
- suma de 150 000,00 lei, transferată la data de 10.07.2024 în baza ordinului de plată nr. 340, a fost achitată exclusiv în vederea încheierii ulterioare a contractului în formă scrisă;
- G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” nu și-a executat promisiunea de a încheia contractul de vânzare-cumpărare;
- în lipsa unui acord de voință exprimat în formă scrisă, „ELDJ-FRUIT” S.R.L. nu și-a asumat obligația de a ridica 40.000 kg de caise la prețul de 18,50 lei/kg.

Apelantul invocă dispozițiile art. 992 Cod civil privind definiția contractului, art. 308 Cod civil privind actul juridic civil și art. 321 Cod civil referitor la forma scrisă a actului juridic.

Acesta susține că, potrivit art. 321 Cod civil, actele juridice dintre persoane juridice trebuie încheiate în formă scrisă, iar nerespectarea acestei cerințe atrage decăderea părților din dreptul de a proba existența actului juridic prin declarații de martori.

În opinia apelantului, singurul act juridic scris încheiat între părți este factura fiscală seria EAP000911922 din 10.07.2024, care confirmă exclusiv livrarea a 4.700 kg de caise în valoare de 47 000,00 lei.

Apelantul susține că, întrucât nu a recepționat bunuri în valoare corespunzătoare diferenței dintre suma achitată și cea aferentă facturii fiscale, este îndreptățit să solicite restituirea sumei de 103 000,00 lei, reprezentând diferența dintre suma achitată (150 000,00 lei) și valoarea mărfii

efectiv livrate (47 000,00 lei).

Acesta apreciază că ordinul de plată nr. 340 din 10.07.2024, fiind semnat exclusiv de „ELDJ-FRUIT” S.R.L., nu poate constitui act juridic prin care s-ar dovedi existența unui contract de vânzare-cumpărare pentru întreaga cantitate de caise.

În susținerea acestor afirmații, apelantul invocă dispozițiile art. 774, 775, 776, 901, 1979 și 861 Cod civil, apreciind că suma de 103.000 lei este deținută fără justificare de către G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”, iar aceasta este obligată să o restituie.

Totodată, apelantul susține că, potrivit art. 861 și art. 942 Cod civil, obligația de restituire a devenit exigibilă începând cu data de 11.07.2024, iar pentru perioada 11.07.2024–23.10.2024 este îndreptățit la dobânda de întârziere în cuantum de 3 697,84 lei.

Apelantul susține că acțiunea reconvențională trebuia respinsă.

În acest sens, invocă dispozițiile art. 1108 Cod civil, apreciind că vânzătorul avea obligația de a transmite bunurile în proprietatea cumpărătorului și că nu a făcut dovada executării acestei obligații.

De asemenea, invocă art. 510 Cod civil, susținând că dreptul de proprietate asupra celor 40.000 kg de caise nu a fost transmis către „ELDJ-FRUIT” S.R.L., iar până la predarea bunurilor toate riscurile rămâneau în sarcina vânzătorului.

Totodată, apelantul invocă dispozițiile art. 1114 Cod civil, arătând că bunurile erau determinate generic, iar riscul nu putea fi transferat cumpărătorului înainte de individualizarea acestora.

În ceea ce privește raportul de expertiză nr. 0486056 din 17.09.2024, apelantul susține că acesta reprezintă un act întocmit unilateral și nu poate constitui probă suficientă a existenței prejudiciului.

Apelantul susține că suma de 249 000,00 lei solicitată prin acțiunea reconvențională reprezintă un pretins prejudiciu patrimonial constând în venit ratat.

Acesta arată că, pentru angajarea răspunderii civile, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

- existența prejudiciului;
- existența faptei ilicite;
- existența raportului de cauzalitate;
- existența vinovăției.

În opinia sa, niciuna dintre aceste condiții nu a fost dovedită de către G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”.

Astfel, susține că:

- prejudiciul pretins nu a fost probat;
- raportul de expertiză este unilateral;
- fapta ilicită nu a fost demonstrată;
- raportul de cauzalitate nu a fost probat;
- vinovăția „ELDJ-FRUIT” S.R.L. nu a fost demonstrată.

În susținerea acestor argumente, apelantul invocă dispozițiile art. 934–946 Cod civil, în

special art. 936, precum și art. 118 Cod de procedură civilă privind sarcina probei.

Mai mult, apelantul susține că instanța nu a examinat cauza în mod obiectiv, imparțial și sub toate aspectele relevante.

Acesta apreciază că instanța a interpretat probele exclusiv în favoarea G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”.

Totodată, susține că instanța a admis în mod nelegal proba cu martori pentru dovedirea existenței raportului juridic de vânzare-cumpărare, contrar art. 321 Cod civil, și a interpretat eronat dispozițiile art. 510, 936, 992, 1108, 1114, 1115 și 1118 - 1119 Cod civil, concluzionând că „ELDJ-FRUIT” S.R.L. ar avea obligații de plată față de intimată.

Apelantul invocă dispozițiile art. 90, art. 94 și art. 96 Cod de procedură civilă și solicită compensarea cheltuielilor de judecată.

Acesta arată că a suportat cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 17 808,50 lei, în baza contractului de prestări servicii juridice nr. 01-10/24 din 01.10.2024, a facturii fiscale seria EAT000254172 din 25.11.2024, a actului nr. 1 din 25.11.2024 și a ordinului de plată nr. 30 din 13.03.2025.

Apelantul susține că aceste cheltuieli au fost efectuate pentru consultanță juridică, studierea actelor, redactarea notificărilor, pregătirea și susținerea cauzei, elaborarea actelor procesuale și participarea la ședințele de judecată.

Acesta apreciază că suma este reală, necesară și rezonabilă, fiind proporțională cu complexitatea cauzei și conformă recomandărilor Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

La data de 12.04.2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, GT „Nastas Irina Valeriu” a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025.

În susținerea poziției menționate, intimatul a indicat faptul că reiterat argumentele de fapt reținute în cadrul cererii reconvenționale depuse, totodată a susținut că apelul declarat de „ELDJ-FRUIT” SRL reprezintă nu altceva decât un dezacord formal cu soluția instanței.

Relevă că , deși apelantul a făcut trimitere la un șir de norme de drept (presupus a fi încălcate), aceste argumente nu au nici un suport probatoriu, Hotărârea contestată fiind emisă în strictă conformitate cu cerințele Codului de procedură civilă.

Mai mult ca atât, apelantul nu a menționat care au fost impedimentele de a se prezenta la ședințele de examinare a cauzei și de a-și exercita pe deplin drepturile de apărare a intereselor sale.

Referitor la probatoriul reținut de prima instanță la emiterea și motivarea Hotărârii, constată că la materialele cauzei civile au fost prezentate și respectiv supuse examinării acte, declarații și alte probe, care demonstrează incontestabil corectitudinea aprecierii probelor, circumstanță ce a dus la emiterea unei hotărâri pe deplin corecte și întemeiate.

La data de 19.03.2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, SRL „Eldj-Fruit” prin intermediul avocatului Brumă Sorin a depus obiecții la referința depusă de către GT „Nastas Irina Valeriu”.

În susținerea poziției, contrar referinței înaintate de intimată, apelantul a reținut că intimatul a omis să combată în mod concret următoarele aspecte:

a) faptul că între G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” și „ELDJ-FRUIT” S.R.L. nu a fost încheiat niciun contract de vânzare-cumpărare în formă scrisă, în care să fie stabilite condițiile esențiale privind calitatea caiselor, cantitatea, prețul pe kilogram, modalitatea de plată și celelalte clauze privind pretinsa vânzare a caiselor din roada anului 2024;

b) faptul că în cauză nu există nicio probă care să confirme asumarea de către „ELDJ-FRUIT” S.R.L. a obligației de a ridica cantitatea de 40.000 kg de caise la prețul de 18,34 lei/kg.

Apelantul invocă dispozițiile art. 992 Cod civil privind noțiunea contractului, art. 308 Cod civil privind actul juridic civil și art. 321 Cod civil referitor la forma scrisă a actului juridic, arătând că actele juridice dintre persoane juridice trebuie încheiate în formă scrisă, iar nerespectarea acestei cerințe atrage decăderea părților din dreptul de a dovedi existența actului juridic prin declarații de martori.

Totodată, apelantul susține că singurul act juridic scris care confirmă existența raporturilor juridice dintre părți este factura fiscală seria EAP000911922 din 10.07.2024, în baza căreia au fost livrate 4.700 kg de caise în valoare totală de 47.000 lei.

Acesta arată că, în afara acestei facturi fiscale, între părți nu a fost încheiat niciun contract de vânzare-cumpărare, nicio altă factură fiscală și niciun alt înscris care să prevadă condițiile esențiale ale pretinsului contract sau care să justifice reținerea de către G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” a diferenței de 103.000 lei, reprezentând diferența dintre suma achitată de 150.000 lei și valoarea bunurilor efectiv livrate.

În continuare, apelantul invocă dispozițiile art. 901 alin. (1) și art. 1979 alin. (1) Cod civil, susținând că, în lipsa unui temei juridic care să justifice păstrarea sumei de 103.000 lei, aceasta urmează a fi restituită în temeiul regulilor privind îmbogățirea nejustificată.

Referitor la acțiunea reconvențională, apelantul invocă dispozițiile art. 1108 Cod civil, susținând că obligația principală a vânzătorului este aceea de a transmite bunul în proprietatea cumpărătorului.

În opinia sa, G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” nu a făcut dovada predării în proprietatea „ELDJ-FRUIT” S.R.L. a cantității de 40.000 kg de caise.

Apelantul invocă, în acest sens, și dispozițiile art. 510 Cod civil, potrivit cărora dreptul de proprietate asupra bunului mobil se transmite la momentul predării acestuia, dacă legea sau contractul nu prevăd altfel.

Acesta susține că, până la predarea bunurilor către cumpărător, toate riscurile aferente bunurilor erau suportate de vânzător, în calitate de proprietar.

De asemenea, apelantul arată că respectivele caise constituiau bunuri determinate generic, iar, potrivit dispozițiilor art. 1114 alin. (1), (3) și (5) Cod civil, riscul nu putea fi transferat cumpărătorului înainte de individualizarea bunurilor, condiție care, în opinia sa, nu a fost îndeplinită în speță.

Cu privire la raportul de expertiză nr. 0486056 din 17.09.2024, apelantul susține că acesta nu este opozabil „ELDJ-FRUIT” S.R.L., întrucât posesia, folosința și dispoziția asupra caiselor

aparțineau exclusiv G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”.

În ceea ce privește suma de 249 000,00 lei solicitată prin acțiunea reconvențională, apelantul susține că aceasta reprezintă un pretins prejudiciu material.

Acesta arată că angajarea răspunderii civile contractuale sau delictuale presupune întrunirea cumulativă a patru condiții:

- existența prejudiciului;
- existența faptei ilicite;
- existența raportului de cauzalitate;
- existența vinovăției.

În opinia sa, G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” nu a probat întrunirea acestor condiții, întrucât nu a demonstrat existența prejudiciului constând în pretinsul venit ratat de 249 000,00 lei, existența unei fapte ilicite imputabile „ELDJ-FRUIT” S.R.L., existența raportului de cauzalitate și nici vinovăția acesteia.

Apelantul invocă dispozițiile art. 934–946 Cod civil, în special art. 936, susținând că sarcina dovedirii întinderii prejudiciului revine creditorului.

Acesta consideră că G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI” trebuia să dovedească atât existența obligației pretins încălcate de „ELDJ-FRUIT” S.R.L., cât și neexecutarea acesteia, precum și întinderea prejudiciului pretins, obligații probatorii pe care, în opinia sa, nu le-a îndeplinit.

Totodată, apelantul invocă dispozițiile art. 118 Cod de procedură civilă, potrivit cărora fiecare parte trebuie să dovedească împrejurările pe care își întemeiază pretențiile și obiecțiile, apreciind că intimatul s-a limitat la simple afirmații neprobate.

În final, apelantul susține că instanța de fond a încălcat dispozițiile art. 321 Cod civil prin admiterea probei testimoniale pentru dovedirea existenței pretinsului contract de vânzare-cumpărare, deși legea interzice administrarea unei asemenea probe în lipsa formei scrise.

De asemenea, acesta apreciază că instanța de fond a interpretat și aplicat în mod eronat dispozițiile art. 510, 992, 936, 1108, 1114, 1115 și 1118–1119 Cod civil, concluzionând în mod greșit că „ELDJ-FRUIT” S.R.L. ar avea obligații de plată față de G.Ț. „NASTAS IRINA *****s. CODRENII NOI”.

În consecință, apelantul susține că motivele expuse justifică admiterea apelului și casarea Hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni, din 31.10.2025, în temeiul art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă.

În cadrul ședințelor de examinarea cauzei în ordine de apel, reprezentantul apelantului SRL ELDJ-Fruit, avocatul Bruma Sorin a pledat pentru admiterea cererii de apel depusă din motivele invocate, casarea hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025 și emiterea unei hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, iar cererea reconvențională să fie respinsă.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că poziția procesuală a apelantului este una întemeiată, întrucât între părți nu a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare în formă scrisă.

În acest sens, a invocat dispozițiile Codului civil referitoare la forma actului juridic, arătând că actele juridice cu o valoare mai mare de 1 000,00 lei trebuie încheiate în formă scrisă, iar, în lipsa acesteia, proba cu martori nu este admisibilă pentru demonstrarea existenței actului juridic.

Reprezentantul apelantului a arătat că suma de 150 000,00 lei a fost transferată exclusiv în scopul încheierii ulterioare a unui contract de vânzare-cumpărare, fără ca un asemenea contract să fi fost perfectat.

Totodată, acesta a susținut că bunurile vizate în cauză, caisele, reprezintă bunuri determinate generic, care, potrivit dispozițiilor legale, trebuiau individualizate anterior predării către cumpărător.

În opinia sa, în cauză nu există probe care să demonstreze că predarea bunurilor a avut loc sau că acestea au fost individualizate.

De asemenea, reprezentantul apelantului a arătat că nu există nicio probă care să confirme prețul pretinsei vânzări și nici existența obligațiilor asumate de „ELDJ-FRUIT” S.R.L. cu privire la cantitatea de marfă invocată de intimată.

Acesta a susținut că prejudiciul pretins prin acțiunea reconvențională este lipsit de temei legal, întrucât nu sunt întrunite condițiile necesare pentru angajarea răspunderii civile.

Referitor la raportul de expertiză, reprezentantul apelantului a precizat că apelantul nu a contestat conținutul acestuia, însă a susținut că raportul, prin el însuși, nu este suficient pentru a fundamenta pretențiile formulate prin acțiunea reconvențională.

Totodată, acesta a arătat că Aliev Rodica este unicul fondator al societății, motiv pentru care nu înțelege referirile făcute în cauză la existența a trei frați.

Reprezentantul apelantului a mai susținut că intimatei a încercat să pună la dispoziția cumpărătorului bunuri care nu corespundeau cerințelor de calitate și care nu au fost acceptate de acesta.

În opinia sa, acțiunea reconvențională este întemeiată exclusiv pe raportul de expertiză, două somații și declarații, fără existența unor probe concludente care să demonstreze susținerile formulate, deși legislația procesuală stabilește că fiecare parte este obligată să dovedească împrejurările pe care își întemeiază pretențiile și apărările.

Acesta a apreciat că erorile de drept și de fapt comise de instanța de fond urmează a fi înlăturate de instanța de apel.

În final, reprezentantul apelantului a susținut că riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunurilor este suportat de proprietar, iar în speță acesta revenea pretinsului vânzător.

Acesta a mai arătat că intimata însăși a confirmat existența unor raporturi de depozit, iar în materia depozitului legea stabilește expres drepturile și obligațiile depozitarului și ale deponentului. Totodată, a susținut că alterarea mărfii putea fi determinată inclusiv de condițiile necorespunzătoare de păstrare.

Reprezentantul apelantului a reiterat că „ELDJ-FRUIT” S.R.L. nu a avut nicio obligație juridică în raport cu bunurile respective și că suma de 103 000,00 lei este deținută fără temei legal de către intimată, neexistând nicio probă care să demonstreze că apelantul și-ar fi asumat obligații cu privire la marfa care, în opinia sa, nu a fost nici contractată și nici acceptată.

În cadrul ședințelor de examinarea cauzei în ordine de apel, reprezentantul intimatului GȚ „Nastas Irina”, avocatul Saftiuc Tudor a pledat pentru respingerea cererii de apel depusă și menținerea hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că înțelegerea dintre părți nu a vizat în mod expres cantitatea de 40 de tone de caise, cantitatea indicată în notificare având un caracter aproximativ. De asemenea, a susținut că suma de 150 000,00 lei transferată de apelant nu reprezenta o sumă fixă aferentă unei cantități determinate de marfă.

Reprezentantul intimatei a declarat că, potrivit înțelegerii dintre părți, cumpărătorul era cel care stabilea momentul preluării mărfii și asigura transportul acesteia.

Acesta a susținut că marfa a fost recoltată și ulterior depozitată, iar o parte din aceasta a fost efectiv preluată de cumpărător. Totodată, a arătat că întreaga cantitate de marfă a fost rezervată pentru „ELDJ-FRUIT” S.R.L.

Cu privire la suma de 47 000,00 lei, reprezentantul intimatei a explicat că aceasta a reprezentat prima tranșă achitată pentru marfa livrată.

Referitor la păstrarea caiselor, acesta a susținut că între părți a fost încheiat un contract de depozit, în baza căruia marfa a fost păstrată, iar la operațiunile de încărcare și depozitare au fost prezenți și reprezentanții „ELDJ-FRUIT” S.R.L.

Totodată, reprezentantul intimatei a arătat că și raporturile comerciale anterioare dintre părți s-au desfășurat în lipsa unui contract scris și în aceleași condiții, prima înțelegere dintre acestea fiind una verbală. În opinia sa, intimata a avut încredere în desfășurarea raporturilor comerciale dintre părți și nu a anticipat că ar putea fi indusă în eroare.

Acesta a susținut că apelantul își întemeiază propriile pretenții pe același material probator pe care îl contestă în prezenta cauză, respectiv pe transferul bancar efectuat în beneficiul intimatei.

În ceea ce privește raportul de expertiză, reprezentantul intimatei a precizat că expertiza a avut ca obiect marfa aparținând G.Ț. „Nastas Irina”.

Referitor la argumentele apelantului privind inexistența unui contract scris, reprezentantul intimatei a susținut că între părți a existat o înțelegere, iar simpla lipsă a unui contract în formă scrisă nu este suficientă pentru a concluziona că raporturile juridice dintre acestea nu au existat, cu atât mai mult cu cât și tranzacțiile anterioare s-au desfășurat în aceleași condiții.

Acesta a arătat că, deși nu există o probă scrisă privind prețul convenit pentru întreaga cantitate de marfă, părțile au convenit verbal asupra unui preț de 18 lei/kg. Totodată, a susținut că la materialele cauzei se regăsesc înscrisuri care confirmă comercializarea caiselor la prețul de 12 lei/kg, fiind prezentate facturi fiscale care reflectă asemenea tranzacții și care, în opinia sa, confirmă existența raporturilor comerciale dintre părți și nivelul prețului practicat.

În continuare, reprezentantul intimatei a susținut că argumentul apelantului potrivit căruia „ELDJ-FRUIT” S.R.L. nu avea obligația de a prelua marfa este lipsit de consistență, întrucât, în aceeași logică, societatea nu ar fi avut nici obligația de a efectua transferul în avans al sumei de 150 000,00 lei.

Acesta a mai declarat că intimata a fost pusă în situația de a păstra marfa, iar ulterior de a o înlătura, împrejurări care au condus la apariția prezentului litigiu.

În concluzie, reprezentantul intimatei a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond, apreciind că aceasta este legală, întemeiată și pronunțată în baza unui probatoriu suficient.

În cadrul ședințelor de examinarea cauzei în ordine de apel, reprezentantul intimatului GȚ „Nastas Irina", Moscalu Sergiu a pledat pentru respingerea cererii de apel depusă și menținerea hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că a contactat în repetate rânduri reprezentanții „ELDJ-FRUIT" S.R.L., solicitându-le să se prezinte pentru ridicarea mărfii, însă aceștia nu au mai venit să o preia.

Totodată, reprezentantul intimatei a susținut că suma de 150 000,00 lei a fost transferată de apelant cu titlu de plată pentru caisele care se aflau deja depozitate.

Acesta a mai arătat că reprezentanții „ELDJ-FRUIT" S.R.L. i-au solicitat să nu înstrăineze marfa către alte persoane, susținând că această împrejurare poate fi confirmată și prin declarațiile martorilor.

Reprezentantul intimatei a declarat că reprezentanții apelantului au încărcat personal cantitatea de 4.700 kg de caise și i-au comunicat că vor reveni peste aproximativ o săptămână pentru a ridica și restul mărfii.

În continuare, acesta a susținut că, inclusiv în luna septembrie, marfa se afla încă în posesia intimatei și că, pe parcursul acestei perioade, a telefonat în repetate rânduri reprezentanților „ELDJ-FRUIT" S.R.L., solicitându-le să preia cantitatea rămasă de marfă, însă aceștia nu s-au prezentat pentru ridicarea acesteia.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea casată integral cu emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul civil a constatat că la 25.06.2024 între GȚ „Nastas Irina Valeriu", în calitate de vânzător, și SRL „ELDJ-FRUIT", în calitate de cumpărător, a existat o înțelegere verbală privind comercializarea fructelor proaspete (cireșe și caise), roada anului 2024, împrejurare recunoscută de ambele părți. Existența, conținutul și întinderea raportului

juridic născut din această înțelegere urmează a fi determinate prin raportare la probele administrate și dispozițiile legale aplicabile.

Potrivit actului de confirmare a achitărilor periodice dintre cumpărător „ELDJFRUIT" SRL și vânzător GT „Nastas Irina Valeriu" s-a stabilit că cumpărătorul a achitat la data de 25.06.2024 – 172 000,00 lei și 10 000,00 lei pentru care a preluat marfă potrivit facturii fiscale nr. EA P000491477 din 25.06.2024 în sumă de 182 000,00 lei (Vol. I, f.d.12) și ulterior la data de 10.07.2024 a depus pe contul vânzătorului suma de 150 000,00 lei pentru care a preluat producție potrivit facturii fiscale nr. EAP000911922 din 10.07.2024 în sumă de 47 000,00 lei (Vol. I, f.d.12).

Totodată, la data de 10.07.2024, SRL „ELDJ-FRUIT" a transferat în contul bancar al GȚ „Nastas Irina Valeriu" suma de 150.000,00 lei, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 340 din 10.07.2024 (Vol. I, f.d. 11). Potrivit mențiunii înscrise în ordinul de plată, destinația transferului a fost indicată ca „plată prealabilă pentru caise.

Din contul avansului de 150 000,00 lei, „ELDJ-FRUIT" SRL a preluat producție agricolă, caise în sumă totală de 47 000,00 lei, potrivit facturii fiscale nr. EAP000911922 din 10.07.2024 (Vol. I, f.d. 10).

Potrivit Notificării din 01.10.2024, transmise de către „ELDJFRUIT" SRL, reprezentant-Bruma Sorin, vânzătorului GT „Nastas Irina Valeriu", primul a solicitat restituirea sumei de 103 000,00 lei cu titlu de datorie în contul „ELDJ-FRUIT" SRL (Vol. I, f.d. 13).

Prin notificarea din repetată din data de 01.10.2024, „ELDJFRUIT" SRL a mai expediat o cerere în adresa vânzătorului, cu anexarea mandatului și a procurii în calitate de reprezentant Sorin Bruma (Vol. I, f.d. 25-26).

După mai multe solicitări verbale adresate „ELDJ-FRUIT" SRL de a ridica marfa depozitate, la data de 31.08.2024, către „ELDJ-FRUIT" SRL a fost expediat o scrisoare de informare, despre alterarea parțială a producției, înstrăinarea unei cantități de producție la preț redus și necesitatea de veni și ridica marfa agricolă, caise în cantitate de 12000 kg, rămase la frigider și achitarea prejudiciului cauzat (Vol. I, f.d. 65-66).

Reprezentantul GT „Nastas Irina Valeriu" repetat a expediat Notificarea în adresa „ELDJ-FRUIT" SRL, în conținutul cărei a solicitat achitarea sumei de 249 000,00 lei, ce constituie valoarea prejudiciului material cauzat de către „ELDJ-FRUIT" SRL ca urmarea a neonorării obligațiunilor contractuale (Vol. I, f.d. 75-77).

În scopul depozitării caiselor GT „Nastas Irina Valeriu" în calitate de Arendaș a încheiat contract cu SRL „Valdavid Nord" în calitate de Arendator, a depozitului – camerei frigorifice nr. 2, începând cu data de 20.06.2024, pentru care Arendașul GT „Nastas Irina Valeriu" a achitat suma de 32 000,00 lei, potrivit facturii fiscale nr. EAU 000210447 din 29.10.2024 (Vol. I, f.d. 116-119).

Potrivit raportului de expertiză nr. 0486056 din 17.09.2024, eliberat de Camera de Comerț RM, în rezultatul examinării stării de facto a mărfii 12000 kg de caise în stare proaspătă, după indicii organoleptici prin examinarea exterioară la depozit, sortați 100% s-au stabilit, că caisele proaspete, recolta anului 2024 depozitate la depozit –se află în stare de alterare-descompunere. (Vol. I, f.d. 67-72).

Potrivit declarațiilor reprezentantului GT „Nastas Irina Valeriu", proprietarii au realizat 20000 kg de caise cu 12 lei per kg, în total 240 000,00 lei, potrivit facturii fiscale nr. IB 1426406. (Vol. I, f.d. 64).

La data de 28.10.2024, avocatul Sorin Bruma, acționând în interesele reclamantului SRL „ELDJ-FRUIT” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GT „Nastas Irina Valeriu” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată, solicitând

Prin cererea de concretizare depusă la 17.03.2025, „Eldj-Fruit” S.R.L. a solicitat de la debitorul „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi” G.Ţ. dobânda de întârziere în sumă de 3 697,84 lei calculată în baza art. 942 Cod civil pentru perioada 11.07.2024-23.10.2024. În total, la data de 23.10.2024, suma pretențiilor „Eldj-Fruit” S.R.L. față de „Nastas Irina *****s. Codrenii Noi” G.Ţ. constituie 106 697,84 lei (103 000,00 lei +3 691,00 lei=106 697,84 lei).

Totodată a mai solicitat și încasarea de la pârâtă a taxei de stat și de timbru achitată la depunerea cererii în instanță și asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale pârâtei în limita sumei de 106 697,84 lei.

Ulterior, reclamanta SRL „ELDJ-FRUIT” a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor, potrivit cărei a solicitat încasarea sumei de 17 808,50 lei cu titlu cheltuieli de asistență juridică.

La data de 29.01.2025, reprezentantul pârâtei GȚ „Nastas Irina *****s.Codrenii Noi”, avocatul Tudor Saftiuc, a înaintat cerere reconvențională cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul „ELDJ-FRUIT” SRL în beneficiul „Nastas Irina Valeriu” GȚ a sumei în mărime de 249 000,00 lei (două sute patruzeci şi nouă mii lei 00 bani), dintre care: - 130 000,00 (o sută treizeci mii) lei - constituie diferenţa dintre preţul de 18,50 lei per kg stabilit ca urmare a înţelegerii dintre reprezentanţii GȚ „Nastas Irina Valeriu” şi „ELDJFRUIT” SRL şi preţul de 12 lei per kg cu care „Vânzătorul” a fost nevoit să vândă marfa în cantitate de 20 000,00 kg;- 119 000,00 (o sută nouăsprezece mii 00 bani) lei -constituie valoarea mărfii neridicată de către „ELDJ-FRUIT” SRL de la depozitul GȚ „Nastas Irina Valeriu”. Solicită încasarea taxei de stat în mărime de 8020 lei și taxei de timbru în mărime de 200,0 lei achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025 acțiunea a fost respinsă, iar cererea reconvențională a fost admisă parțial. S-a încasat din contul SRL „Eldj-Fruit” în beneficiul GT „Nastas Irina Valeriu” suma de 41 000,00 lei cu titlu de datorie, suma de 1 689,96 lei, cu titlu de taxă de stat proporțional cererii admise, suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii reconvenționale.

Pentru a hotărî astfel, instanța ierarhic inferioară a reținut că reaua-credință a cumpărătorului nu poate pune vânzătorul în situația de a suporta pierderi financiare pentru o neexecutare imputabilă cumpărătorului, constatând totodată că neexecutarea obligației îi este imputabilă cumpărătorului.

Totodată, instanța de fond a considerat că vânzătorul are dreptul să păstreze integral avansul și să invoce neexecutarea culpabilă a cumpărătorului, or cumpărătorul nu are dreptul la restituirea sumei 103 000,00 lei solicitate din contul avansului, deoarece s-a constatat că, marfa a fost pusă la dispoziția lui în termen; refuzul din partea cumpărătorului de preluare a producției îi aparține; alterarea caiselor a avut loc din culpa sa, respectiv, riscul și consecințele financiare îi aparțin.

Având în vedere ansamblul circumstanțelor de fapt și de drept reținute în cauză, Colegiul civil constată că instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele relevante și nu a efectuat o apreciere completă, obiectivă și coroborată a probelor administrate, astfel cum impun dispozițiile legislației procesual civile.

În particular, instanța de fond nu a verificat în mod suficient dacă între părți s-a format un raport juridic contractual valabil, în condițiile în care apelantul a invocat constant inexistența unui contract de vânzare-cumpărare în formă scrisă și a susținut că transferul sumei de

150 000,00 lei a fost efectuat exclusiv în perspectiva încheierii ulterioare a unui asemenea contract.

De asemenea, instanța nu a analizat în mod distinct efectele juridice ale lipsei formei scrise asupra raportului litigios și nici incidența normelor Codului civil referitoare la forma actului juridic și la admisibilitatea probei cu martori.

Totodată, instanța de fond a reținut culpa cumpărătorului în alterarea produselor de caise, pornind de la premisa că acestuia îi revenea obligația de a ridica marfa, fără însă a stabili în prealabil existența și întinderea obligațiilor contractuale ale părților, momentul transmiterii dreptului de proprietate asupra bunurilor, momentul predării efective a acestora și transferul riscului pieirii sau deteriorării fortuite a bunurilor. Or, aceste aspecte constituiau elemente esențiale pentru soluționarea litigiului și necesitau o analiză distinctă prin raportare la normele de drept material incidente.

În același timp, instanța nu a verificat dacă bunurile pretins vândute au fost individualizate și predate cumpărătorului, deși acestea constituiau bunuri determinate generic, iar stabilirea acestor împrejurări prezenta relevanță directă atât pentru existența obligației de preluare a mărfii, cât și pentru determinarea persoanei care suporta riscul deteriorării acesteia.

De asemenea, Colegiul observă că instanța de fond nu a analizat în mod corespunzător susținerile apelantului referitoare la lipsa probelor privind cantitatea de marfă convenită, prețul pretinsei vânzări, obligațiile asumate de fiecare dintre părți și temeiul juridic al reținerii diferenței de 103 000,00 lei din suma transferată de apelant.

Or, potrivit regulilor generale privind sarcina probei, fiecare parte este obligată să dovedească împrejurările pe care își întemeiază pretențiile și obiecțiile, iar concluziile instanței trebuie să rezulte dintr-o analiză completă și coroborată a tuturor probelor administrate, cu expunerea argumentelor pentru care anumite probe sunt reținute, iar altele sunt înlăturate.

În aceste condiții, Colegiul civil apreciază că soluția primei instanțe a fost pronunțată în urma unei examinări incomplete a circumstanțelor cauzei și a unei aprecieri insuficiente a probelor administrate, aspecte care au influențat soluția adoptată. Din aceste considerente, hotărârea atacată nu poate fi menținută și urmează a fi casată, pentru motivele expuse în continuare.

Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu prevederile art.121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare si cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile

referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Articolul 130 alin.(1) CPC, statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art.118 al-le (1)-(3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite. Circumstanţele care au important pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art.6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

În conformitate cu dispozițiile art. 208 Cod Civil RM, „Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile”.

Potrivit art. 312 Cod Civil RM, „ (1) Consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.

(2) Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

(3) Intenția de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinate”.

Conform prevederilor art. 316 Cod Civil RM, „(1) Actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.

(2) Forma este o condiţie de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege.

(3) Actul juridic care poate fi încheiat verbal se consideră încheiat şi în cazul în care comportamentul persoanei arată vădit voinţa de a-l încheia.

(4) Tăcerea se consideră exprimare a voinţei de a încheia actul juridic în cazurile prevăzute de lege sau de acordul părţilor.

(5) Orice modificare adusă unui act juridic trebuie să îmbrace forma stabilită pentru acel act”.

Potrivit art. 317 Cod Civil RM, „(1) Actul juridic pentru care legea sau acordul părţilor nu stabileşte formă scrisă sau autentică poate fi încheiat verbal.

(2) Actul juridic care se execută chiar la încheierea lui poate fi încheiat verbal. Excepţie fac actele juridice pentru care se cere formă autentică sau actele juridice pentru care forma scrisă este cerută pentru valabilitate".

Totodată, conform prevederilor art. 321 alin. (1) Cod Civil RM, „(1) Trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1 000,00 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului".

La caz, Colegiul reține că din materialele cauzei rezultă că, la data de 25.06.2024, între G.Ț. „Nastas Irina Valeriu", în calitate de vânzător, și SRL „ELDJ-FRUIT", în calitate de cumpărător, a existat o înțelegere verbală privind valorificarea fructelor proaspete – cireșe și caise, roada anului 2024, împrejurare recunoscută de ambele părți pe parcursul examinării cauzei.

Totodată, părțile au formulat susțineri divergente cu privire la conținutul concret al acestei înțelegeri, în special referitor la cantitatea de marfă ce urma să fie livrată, prețul convenit, modalitatea și termenul executării obligațiilor reciproce, aspecte care urmează a fi analizate prin raportare la ansamblul probelor administrate și la dispozițiile legale incidente.

Totodată, din actul de confirmare a achitărilor periodice dintre părți rezultă că la data de 25.06.2024 cumpărătorul a achitat suma de 172 000,00 lei și ulterior suma de 10 000,00 lei, în total 182 000,00 lei, pentru care a recepționat marfă conform facturii fiscale nr. EAP000491477 din 25.06.2024. Ulterior, la data de 10.07.2024, „ELDJ-FRUIT" S.R.L. a transferat în contul bancar al G.Ț. „Nastas Irina Valeriu" suma de 150 000,00 lei, iar din această sumă a fost livrată marfă în valoare de 47 000,00 lei, fapt confirmat prin factura fiscală nr. EAP000911922 din 10.07.2024.

Colegiul constată că Ordinul de plată nr. 340 din 10.07.2024 confirmă transferul de către SRL „ELDJ-FRUIT" în beneficiul G.Ț. „Nastas Irina Valeriu" a sumei de 150.000,00 lei, în cuprinsul căruia la rubrica „Destinația plății" este indicată mențiunea „plată prealabilă pentru caise". Totodată, din materialele cauzei rezultă că ulterior acestui transfer vânzătorul a livrat cumpărătorului marfă în valoare de 47.000,00 lei, potrivit facturii fiscale nr. EAP000911922 din 10.07.2024.

În aceste condiții, Colegiul apreciază că aspectul determinant al prezentului litigiu nu îl constituie existența unei înțelegeri verbale între părți, împrejurare necontestată și recunoscută de ambele părți, ci stabilirea conținutului concret al obligațiilor asumate prin această înțelegere, precum și verificarea modului în care acestea au fost executate de fiecare dintre părți.

Or, din materialele dosarului nu rezultă că părțile au ajuns la un acord cert cu privire la cantitatea de caise ce urma să fie livrată, termenul concret al livrării ori celelalte elemente care ar permite determinarea întinderii obligațiilor reciproce.

În lipsa unui înscris care să reflecte conținutul înțelegerii și în condițiile în care probele administrate nu permit stabilirea cu suficientă certitudine a acestor aspecte, instanța nu poate reține existența obligației cumpărătorului de a recepționa o anumită cantitate de marfă.

În consecință, Colegiul nu poate reține concluzia instanței de fond potrivit căreia cumpărătorului îi revenea obligația de a ridica întreaga cantitate de produse și că neexecutarea unei asemenea obligații ar fi atras suportarea riscului deteriorării acestora.

În lipsa dovedirii existenței unei asemenea obligații contractuale, nu există temei pentru a-i imputa cumpărătorului consecințele degradării mărfii rămase la vânzător.

Dimpotrivă, în raport cu normele generale care reglementează contractul de vânzare-cumpărare, obligația principală a vânzătorului este aceea de a preda bunul cumpărătorului.

În acest sens, art. 1108 alin. (1) Cod civil prevede că, prin contractul de vânzare-cumpărare, vânzătorul se obligă să predea un bun în proprietatea cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Totodată, potrivit art. 1112 alin. (1) Cod civil, vânzătorul are obligația de a preda bunul la data stabilită în contract, în orice moment al perioadei convenite sau, în lipsa unei asemenea stipulații, într-un termen rezonabil calculat de la data încheierii contractului.

Prin urmare, obligația legală de a pune bunurile la dispoziția cumpărătorului și de a le preda revine, în primul rând, vânzătorului. Numai după executarea acestei obligații poate deveni exigibilă obligația corelativă a cumpărătorului de a prelua bunurile, dacă din natura raportului juridic sau din convenția părților nu rezultă contrariul.

Raportată la caz, Colegiul atestă că în lipsa unor clauze contractuale scrise care să stabilească faptul că obligația de a ridica marfa revenea exclusiv cumpărătorului, precum și în lipsa unor probe certe privind punerea efectivă a bunurilor la dispoziția acestuia în condițiile convenite, Colegiul apreciază că instanța de fond a reținut în mod eronat culpa cumpărătorului pentru nepreluarea mărfii și, implicit, pentru alterarea produselor agricole.

Prin urmare, concluziile instanței de fond privind neexecutarea obligațiilor de către cumpărător nu sunt susținute de probatoriul administrat și nici de normele de drept material incidente raportului juridic dedus judecății.

În acest sens, Colegiul reține că, deși părțile recunosc existența unei înțelegeri verbale privind comercializarea caiselor din roada anului 2024 și faptul transferării de către cumpărător a sumei de 150 000,00 lei cu titlu de avans, din materialele cauzei nu rezultă că acestea au ajuns la un acord suficient de determinat asupra tuturor elementelor esențiale ale raportului juridic pretins.

Astfel, materialele cauzei nu conțin probe concludente din care să rezulte că părțile au convenit în mod cert asupra cantității totale de marfă ce urma să fie livrată, termenului sau modalității de predare a acesteia, momentului executării obligațiilor reciproce ori asupra altor condiții necesare pentru executarea raportului juridic. Dimpotrivă, din declarațiile părților rezultă că aceste elemente urmau să fie concretizate ulterior, în funcție de recoltare, necesitățile cumpărătorului și disponibilitatea mărfii.

Or, tocmai lipsa acestor elemente explică și divergențele apărute între părți cu privire la cantitatea de caise rezervată, obligația de ridicare a mărfii, termenul în care aceasta urma să fie preluată și persoana care suporta riscurile aferente păstrării produselor.

În aceste condiții, Colegiul apreciază că raporturile dintre părți relevă existența unei înțelegeri privind desfășurarea unor operațiuni comerciale de vânzare-cumpărare a producției agricole, urmând ca elementele concrete ale fiecărei livrări, inclusiv cantitatea de marfă, termenele și celelalte condiții de executare, să fie individualizate succesiv, pe parcursul executării raporturilor dintre părți.

Faptul că o parte din marfă a fost ulterior livrată și facturată nu conduce, prin el însuși, la concluzia că întreaga cantitate de produse agricole a făcut obiectul unui contract de vânzare-cumpărare cu un conținut determinat și definitiv. Dimpotrivă, fiecare livrare efectiv realizată a fost individualizată prin acte fiscale distincte, ceea ce demonstrează că executarea raporturilor dintre părți se concretiza succesiv, în funcție de bunurile efectiv predate și acceptate.

În consecință, Colegiul apreciază că nu poate fi reținută existența unui contract de vânzare-cumpărare în sensul deplin al dispozițiilor art. 1108 Cod civil, prin care toate elementele

esențiale ale raportului juridic și obligațiile reciproce ale părților să fi fost determinate în mod clar și complet încă de la momentul înțelegerii verbale.

Această concluzie este confirmată și de faptul că părțile au oferit explicații diferite cu privire la cantitatea de marfă convenită, prețul aplicabil, obligațiile privind ridicarea produselor și momentul executării prestațiilor reciproce, aspecte care, în mod firesc, nu ar fi rămas incerte dacă între acestea ar fi existat un contract de vânzare-cumpărare complet și determinat.

Prin urmare, aceste împrejurări exclud posibilitatea de a considera că între părți a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare în accepțiunea deplină a normelor dreptului civil și impun calificarea raportului juridic potrivit conținutului său real, astfel cum acesta rezultă din probele administrate în cauză.

Totodată, potrivit prevederilor art. 1114 alin. (1) Codul civil, „riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunului este transferat cumpărătorului în momentul în care vânzătorul şi-a executat obligaţiile contractuale privind punerea bunului la dispoziţia cumpărătorului, dacă contractul nu prevede altfel”.

În speță, întrucât nu s-a dovedit că părțile au convenit asupra unei obligații determinate a cumpărătorului de a prelua o anumită cantitate de marfă și nici că vânzătorul a pus la dispoziția acestuia bunurile în condițiile cerute de lege, nu sunt întrunite premisele pentru a reține transferul riscului pieirii ori deteriorării produselor asupra cumpărătorului.

La caz, Colegiul constată că părțile nu au încheiat un contract în formă scrisă prin care să stabilească expres modalitatea de predare a bunurilor, momentul la care acestea urmau să fie puse la dispoziția cumpărătorului ori obligația acestuia de a le ridica într-un anumit termen.

De asemenea, din materialele cauzei nu rezultă existența unor probe certe din care să reiasă că vânzătorul și-ar fi executat obligația de predare în condițiile impuse de lege, respectiv că bunurile au fost individualizate și puse efectiv la dispoziția cumpărătorului într-o manieră care să determine transferul riscului.

În lipsa unei asemenea executări, riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunurilor nu putea trece asupra cumpărătorului, acesta rămânând în patrimoniul vânzătorului, care avea atât proprietatea, cât și posesia și controlul efectiv asupra mărfii.

Prin urmare, în absența unei clauze contractuale exprese și a unor probe care să demonstreze executarea obligației de predare, nu există temei juridic pentru imputarea culpei cumpărătorului în privința alterării produselor agricole și nici pentru angajarea răspunderii acestuia pentru prejudiciile pretins suferite de vânzător. Concluzia contrară, reținută de instanța de fond, este rezultatul unei aplicări eronate a dispozițiilor art. 1114 Cod civil și a regulilor care guvernează transferul riscurilor în materia contractului de vânzare-cumpărare.

Analizând circumstanțele cauzei în ansamblul lor, Colegiul apreciază că raportul juridic dintre părți trebuie examinat prin prisma obligațiilor reciproce asumate și a principiilor generale ale executării obligațiilor civile, inclusiv principiul bunei-credințe și principiul sarcinii probațiunii.

În acest sens, Colegiul reține că existența unor relații comerciale anterioare între părți sau faptul că acestea au colaborat și în alte situații în condiții similare nu poate substitui obligația fiecărei părți de a demonstra existența și conținutul concret al obligației juridice invocate în cadrul unui litigiu. Practica anterioară a părților poate constitui un indiciu privind modul de colaborare dintre acestea, însă nu poate conduce automat la concluzia existenței unui acord juridic determinat cu privire la obiectul litigiului dedus judecății.

Or, potrivit principiului consacrat de art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte este obligată să dovedească circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile și obiecțiile. În speță, sarcina de a demonstra existența unei obligații certe a cumpărătorului privind achiziționarea unei

cantități determinate de caise, la un preț determinat și în condiții stabilite de predare, revenea părții care invoca existența acestei obligații.

Colegiul constată că materialele cauzei nu conțin probe suficiente care să confirme că „ELDJ-FRUIT” S.R.L. și-a asumat o obligație juridică fermă de a prelua o cantitate concretă de 40.000 kg de caise la un anumit preț per kilogram. De asemenea, nu a fost prezentat un înscris semnat de ambele părți care să confirme aceste elemente și nici un alt mijloc de probă admisibil care să suplinească lipsa unei asemenea manifestări clare de voință.

În acest context, simplul fapt că cumpărătorul a transferat suma de 150 000,00 lei nu poate fi interpretat în mod automat ca o recunoaștere a unei obligații de achiziționare a unei cantități determinate de marfă, ci confirmă doar efectuarea unei plăți în contextul unei colaborări comerciale, urmând ca raportul juridic concret să fie determinat prin executarea efectivă a obligațiilor asumate de ambele părți.

Colegiul apreciază că instanța de fond a acordat o importanță excesivă declarațiilor martorilor și explicațiilor părților privind înțelegerea verbală existentă, fără a analiza suficient faptul că, pentru un raport juridic de asemenea natură și valoare, era necesară stabilirea clară a elementelor esențiale ale obligației. Or, declarațiile martorilor nu pot servi, în lipsa altor mijloace de probă admisibile și concludente, la dovedirea unor elemente esențiale ale unui act juridic pentru care legea sau voința părților impun existența unui înscris și nici nu pot fundamenta reținerea unor obligații contractuale al căror conținut nu rezultă cu suficientă certitudine din ansamblul probelor administrate.

Totodată, Colegiul reține că acțiunea reconvențională formulată de G.Ț. „Nastas Irina Valeriu” privind recuperarea prejudiciului pretins în mărime de 249 000,00 lei se întemeiază în principal pe presupunerea că cumpărătorul ar fi fost obligat să preia întreaga cantitate de marfă și că neexecutarea acestei obligații ar fi determinat deteriorarea produselor. Însă, atât timp cât existența acestei obligații nu a fost demonstrată, nu poate fi stabilită nici legătura de cauzalitate dintre conduita cumpărătorului și prejudiciul pretins.

Pentru angajarea răspunderii civile este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege: existența unui prejudiciu cert, existența unei fapte ilicite, existența raportului de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, precum și vinovăția persoanei chemate să răspundă. În lipsa demonstrării obligației încălcate de către cumpărător, nu poate fi reținută existența unei fapte ilicite și, implicit, nu poate fi angajată răspunderea civilă a acestuia.

Mai mult, Colegiul constată că argumentarea privind prejudiciul sub forma venitului ratat nu este suficient susținută prin probe obiective. Raportul de expertiză prezentat la dosar reflectă o evaluare a valorii pretinse a producției, însă nu demonstrează prin el însuși că acest prejudiciu a fost cauzat de acțiunile sau inacțiunile cumpărătorului și nici că obținerea venitului indicat era certă și garantată.

În același timp, circumstanța că cumpărătorul a recepționat anterior alte loturi de marfă în baza unor relații comerciale similare nu poate conduce la concluzia că acesta era obligat să accepte orice cantitate de produse sau produse care nu corespundeau cerințelor sale comerciale. Fiecare operațiune juridică trebuie analizată distinct, prin prisma acordului concret de voință al părților și a obligațiilor efectiv asumate.

Prin urmare, Colegiul apreciază că instanța de fond nu a analizat în mod suficient lipsa unui acord clar asupra elementelor esențiale ale raportului juridic, nu a apreciat corespunzător sarcina probei și a transferat în mod nejustificat asupra cumpărătorului consecințele neexecutării unor obligații care nu au fost demonstrate ca fiind asumate de acesta.

În aceste condiții, concluziile instanței de fond privind existența unei obligații ferme a „ELDJ-FRUIT” S.R.L. de a prelua marfa și privind culpa acesteia pentru prejudiciul pretins nu sunt susținute de materialul probator administrat, motiv pentru care hotărârea pronunțată urmează a fi reevaluată prin prisma normelor de drept material și procesual aplicabile.

Prin urmare, Colegiul reține că pârâta nu a făcut dovada existenței unui temei juridic care să justifice păstrarea diferenței de 103.000,00 lei din suma încasată de la reclamantă. Întrucât această parte a plății prealabile nu a fost acoperită prin livrarea unei cantități corespunzătoare de marfă și nici pârâta nu a demonstrat existența unui drept de a reține diferența, suma de 103.000 lei urmează a fi restituită reclamantei.

Subsecvent, Colegiul Civil remarcă faptul că în conformitate cu prevederile art.942 alin.(1) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

(2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

Colegiul reține că aceasta urmează a fi calculată începând cu 11.07.2024. La data de 10.07.2024 reclamanta a efectuat plata prealabilă în cuantum de 150.000,00 lei, iar pârâta a executat prestația doar în limita valorii de 47.000,00 lei.

În consecință, începând cu ziua imediat următoare, diferența de 103.000,00 lei se afla în patrimoniul pârâtei fără a fi acoperită de o prestație corespunzătoare, ceea ce justifică obligarea acesteia la plata dobânzii de întârziere.

Întrucât părțile au efectuat atât plata prealabilă, cât și livrarea parțială la aceeași dată – 10.07.2024 –, întinderea prestației executate de vânzător a devenit determinabilă chiar la acel moment, astfel încât diferența de 103.000 lei, neacoperită prin livrare, era exigibilă spre restituire începând cu ziua următoare.

Având în vedere cele enunțate, Colegiul va încasa suma de 3 697,84 lei calculată pentru perioada 11.07.2024-23.10.2024, potrivit calculului anexat la materialele cauzei (Vol. I, f.d. 32).

Subsecvent, cu privire la solicitările apelantului privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel reține că în conformitate cu prevederile art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.1 al Legii cu privind taxa de stat nr. 213 din 31.07.2023, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe de către organele de stat și de către alte entități împuternicite special pentru acest fapt de la persoanele fizice și juridice în ale căror interese se efectuează acțiuni sau se eliberează documente.

Conform art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit pct. 1.1.3 din anexa nr. 1 Legii taxei de stat, nr. 213 din 31-07-2023 în vigoare din 01.01.2024, dacă valoarea acțiunii este de 50001–1500000 lei, urmează a fi achitată suma conform următorului calcul 2050 lei + 3% din valoarea acțiunii care depășește 50001 lei.

Pct. 1.6 din anexa nr. 1 legii taxei de stat, nr. 213 din 31-07-2023 în vigoare din 01.01.2024, prevede că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel, urmează a fi achitată suma de 85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 85% din taxa calculată din suma contestată.

Articolul 2 al Legii cu privind taxa de stat nr. 213 din 31.07.2023, (1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.(2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.

Potrivit prevederilor art. 364 alin. (1) CPC RM cererea de apel se depune în scris la instanţa judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condiţiile legii.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024, Curtea a Hotărât:

- Se admit parțial sesizarea privind controlul de constituționalitate, depusă de dl Vlad Batrîncea, deputat în Parlament, și excepțiile de neconstituționalitate, depuse de dl judecător Victor Sandu, în dosarul nr. 2-1340/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, de dl avocat Andrei Briceag în dosarele nr. 2-3380/2024 și nr. 2-3638/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și de dl Marcel Lungu, lichidator al SRL „New Next”, în dosarul nr. 2rhi-1/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.
- S-a declarat neconstituțional textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.” din teza întâi și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul” din teza a doua a articolului 2 alineatul (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 și textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023.” din teza întâi și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul” din teza a doua a articolului 84 alineatul (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, „(3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii”.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la cele menționate, Colegiul consideră oportun încasarea din contul GȚ Nastas Irina în beneficiul SRL „Eldj-Fruit” a sumei de 400 lei, taxă de timbru achitată de apelant în instanța de apel și instanța de fond, taxa de stat în mărime de 5 250,94 lei achitată de apelant în instanța de fond și 2 154,68 în instanța de apel și suma de 10 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de

asistență juridică (reieșind din realitatea, necesitatea şi rezonabilitatea acestora) suportate de către SRL „Eldj-Fruit” în instanța de fond, în corespundere cu bonurile anexate la materialele cauzei nr. 00264246645243 din 23.10.2024; nr. 00875246644037 din 23.10.2024; Seria A nr. 00281606161241 din 18.12.2025 Seria A nr. 00154606156330 din 18.12.2025 și Ordinului de plată nr. 30 din 13.03.2025 (Vol. I, f.d. 2; 4; 219; 234; 47 Verso).

În atare circumstanțe, Colegiul Civil va casa integral hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025 și va emite o soluție nouă prin care va admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Eldj-Fruit” împotriva GT „Nastas Irina Valeriu” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată, iar Cererea reconvențională înaintată de GT „Nastas Irina Valeriu” împotriva SRL „Eldj-Fruit” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată se va respinge.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel declarată de SRL „Eldj-Fruit” prin intermediul avocatului Brumă Sorin se admite.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul Dondușeni) din 31.10.2025, cu emiterea unei hotărâri noi după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Eldj-Fruit” împotriva GT „Nastas Irina Valeriu” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

Se încasează de la GȚ Nastas Irina în beneficiul SRL „Eldj-Fruit” suma de 103 000,00 lei cu titlu de datorie; 3 697,84 lei cu titlu de dobândă de întârziere; 5 250,94 lei cu titlu taxa de stat; 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru; 10 000,00 lei cu titlu cheltuieli de asistență juridică.

Cererea reconvențională înaintată de GT „Nastas Irina Valeriu” împotriva SRL „Eldj-Fruit” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată se respinge.

Se încasează de la GȚ Nastas Irina în beneficiul SRL „Eldj-Fruit” cheltuieli de judecată suportate în instanța de apel: 2 154,68 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200, 00 lei cu titlu de taxă de timbru.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Sajin Mariana